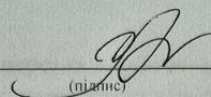

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 7. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
(обов'язковий)

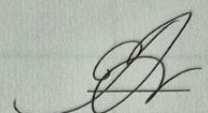
Спеціальність	I10 Соціальна робота та консультування
Освітня програма	Соціальне забезпечення
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробник:

(підпис)

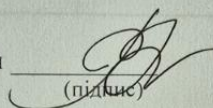
Наталія ВОЛЧЕНКО, к.е.н., доцент

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол від 9 червня 2025 р. № 16	
	Завідувач Кафедри	 (підпис) Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

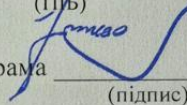
Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталія ВОЛЧЕНКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

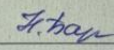
Іваном КРАВЧЕНКО

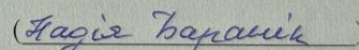
(ПІБ)

Наталією КЛЄЦОВОЮ

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 03.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма “Соціальне забезпечення” Спеціальність І10 Соціальна робота та консультування		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 1–15 тижднів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 150 годин -денна -заочна	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні – 44 годин	Практичні /семінарські – 30 годин	Лабораторні – 76 годин
		Лекційні – 8 годин	Практичні /семінарські – 8 годин	Лабораторні – 134 годин
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Волченко Наталія Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 110 г		
11.1	Контактна інформація	natavol4enko@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень” дозволяє студентам набути ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про сутність і значення професійної діяльності працівника сфери соціального забезпечення, його функції, особистісно-професійні якості, подається професійний портрет фахівця, розкрито основні етапи професійного зростання та компетентнісні виміри майбутньої професії; суть та роль науки у сучасному світі, теоретичні засади методології науково-дослідної діяльності, особливості наукового тексту, види кваліфікаційних робіт студентів та вимоги й основні правила їх написання. Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки результати навчання, що забезпечать досягнення ними відповідних програмних результатів навчання після завершення освітньої програми. Зокрема, освітня компонента “ Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень” формує блок знань, умінь та компетентностей, необхідних для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства; особливостей професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливих проблем, їх причин та наслідків, а також дій щодо їх подолання. За результатами навчання здобувачі мусять вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці, аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин, застосовувати теоретичні знання з основ наукових		

		досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення.
12.	Мета освітнього компонента	Метою є набуття студентами ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про сутність і значення професійної діяльності працівника сфери соціального забезпечення та теоретичні засади методології науково-дослідної діяльності у навчанні та професійній сфері.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на загальноосвітніх знаннях, адже викладається у першому та другому семестрі. Освітній компонент є основою для вивчення таких курсів, як фінансово-правові засади соціального забезпечення, економіко-правові основи договірної діяльності, методи нарахування соціальних пільг, менеджмент соціального забезпечення, маркетинг соціального забезпечення
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності ґрунтується на таких базових засадах, як відповідальність, сумлінність, чесність, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага тощо. Її норми існують у тісному зв'язку із нормами професійної етики. Політика академічної доброчесності направлена на недопущення проявів академічний плагіату, хибного співавторства, приписування результатів колективної діяльності, публікації вигаданих результатів досліджень, виконання на замовлення та продаж академічних текстів тощо. Моніторинг дотримання членами академічної спільноти університету академічної доброчесності покладається на Раду з академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності, Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положенні про порядок перевірки академічних текстів на унікальність. Доступ до документів: https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Перевірка робіт будь-якого рівня на наявність проявів плагіату здійснюється за допомогою систем "Unicheck" та Strikeplagiarism.com. на основі внутрішньої бази університету і відкритих Інтернет-ресурсів. В освітньому середовищі університету формується "нульова" толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, а також систематично здійснюється популяризація та інформування спільноти щодо окресленого вище питання. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України "Про освіту"); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
15.	Ключові слова	Соціальне забезпечення, спеціальність, соціальна робота, професійна діяльність, наука, метод дослідження, методика, наукове дослідження

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК					Як оцінюється РНД?
	ПРН 1	ПРН 9	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	
	Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності та спілкуватися іноземною мовою на рівні, достатньому для навчання та професійної діяльності	Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців	Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців	Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей	Глибоко усвідомлювати значення національної безпеки, збереження Української державності та функціонування інститутів, що її захищають; виявляти громадянську відповідальність і активну залученість у процеси її підтримання, керуючись принципами ціннісно-орієнтованого та етичного лідерства в професійній та громадській діяльності.	
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; особливості професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливі проблеми, їх причини та наслідки, а також дії щодо їх подолання	X				X	Практичні роботи 1,2,3,5, 6,7,8,11,12,13,17,21,22 модульний контроль, іспит
ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці	X		X			Практичні роботи 2,3,4,5, 6,7,9,11,14,15,16,21,23 модульний контроль, іспит
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із		X		X	X	Практичні роботи 4,5, 6,8,11,13,15,16,17,

врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин						18,19,20, 21,22, модульний контроль, іспит
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з основ наукових досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення		X		X	X	Практичні роботи 2,3,5, 6,9,10,11, 14,15,16, 18,19,20, 21,23 модульний контроль, іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Само стійна робота	
	Лк д/з	П.з /семі н. 3 д/з	Лаб. 3 д/з.	д/з	
Тема 1. Вступ до вивчення освітнього компоненту “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень ” Предмет, завдання та функції “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень ” як компоненту освітньої програми “Соціальне забезпечення”. Історичні передумови до виникнення потреби у спеціалістах соціального забезпечення. Вимоги до кваліфікації працівників. Нормативно-правова база соціального працівника. Соціальні послуги, які надає соціальний працівник. Сфери професійної діяльності соціального працівника.	4			4/8	
Тема 2. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення Суть та характеристика професіоналізму у соціальному	2/2	2		5/7	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,2 6, 29

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

забезпеченні. Комплекс професійних функцій соціального працівника. Зміст та характеристика соціальної роботи. Ролі соціального працівника.					
<i>Тема 3. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення</i> Професійні знання і вміння соціального працівника. Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника. Особисті якості працівника у сфері соціального забезпечення: психофізіологічні характеристики, психологічні якості, психолого-педагогічні якості. Професіограма працівника у сфері соціального забезпечення	2/2	2/2		4/4	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 4. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення</i> Причини етичної регламентації соціальної роботи. Категорії етики соціального працівника. Функції етики соціальної роботи та їх характеристика. Принципи етики. Цінності та ціннісні орієнтації. Цінності у діяльності соціального працівника. Етичні дилеми та їх особливості	4	4/2		5/6	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 5. Деонтологія у соціальному забезпеченні</i> Деонтологія соціального забезпечення. Принципи деонтології соціальної сфери. Професійний обов'язок та професійна повинність (зобов'язання). Обов'язок соціального працівника та його особистісне усвідомлення. Поняття відповідальності. Відповідальність соціального працівника та її типологія	2			4/6	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,22,23,26,29
<i>Тема 6. Етикет соціального працівника</i> Етикет у соціальній роботі. Принципи етикету. Спілкування як фактор професійної майстерності соціального педагога. Імідж соціального працівника.	2	2		5/9	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 7. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення</i> Професійна підготовка соціальних працівників. Допрофесійна підготовка соціального працівника. Різноманітна професійна підготовка соціального працівника. Післядипломне навчання соціального працівника.	2	2		4/8	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29

<i>Тема 8. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”</i> Компетентнісний підхід в освіті. Компетентність та компетенції професійної діяльності. Професійна компетентність соціального працівника	2	2		5/9	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 9. Наука як соціокультурний феномен</i> Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти розвитку. Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки. Наука як система знань, закономірності її розвитку. Гіпотеза, докази та формування теорій. Класифікація науки	2			5/9	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 10. Науково-дослідна робота студентів спеціальності “Соціальне забезпечення”</i> Суть і основні види та етапи наукових досліджень. Об’єкт, предмет наукового дослідження. Науково-дослідницька діяльність студентів, напрями роботи та організаційна структура. Вибір теми та реалізація дослідження, визначення мети і задач наукового дослідження. Основні форми та етапи наукових досліджень студентів. Розробка структури проблеми. Послідовність і конкретизація. Вивчення історичного аспекту проблеми. Попередній план та складання графіку роботи, план змісту роботи. Принцип системного підходу в наукових дослідженнях.	4/2	4		5/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 11. Науковий текст і вимоги до нього</i> Загальна характеристика та особливості наукового тексту. Структура та основні ознаки наукового тексту. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова і стиль наукового викладу. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту. Редагування наукового тексту. Оформлення бібліографічного опису літератури та списку використаних джерел в процесі наукового дослідження.	2	4/2		5/9	
<i>Тема 12. Основні види наукових досліджень студента</i> Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Особливості написання реферату: структура, обсяг, рецензія	6/2	6		5/15	

на реферат. Особливості реферування: основні функції, класифікація, об'єкти, етапи та складові елементи реферування. Основні вимоги до написання тез, доповіді, повідомлення як форми висвітлення підсумків наукової роботи. Особливості написання анотації. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження студента. Підготовка до захисту та захист курсової роботи. Магістерська робота як самостійна навчально-дослідницька праця					
<i>Тема 13. Інформаційна база наукових досліджень</i> Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів. Структура та призначення наукових документів. Принципи збору інформаційного матеріалу.	2			5/7	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Тема 14. Основи методології науково-дослідної роботи студентів</i> Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Два рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний. Загальна і часткова методологія науки.	2			5/8	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Тема 15. Методи емпіричного та теоретичного дослідження в соціальній роботі</i> Теоретичне дослідження. Склад теоретичних методів пізнання. Метод абстрагування. Герметичні методи в соціальній роботі. Емпіричне дослідження: спостереження, бесіда, лангітюдний метод, праксометричний метод, метод узагальнення незалежних характеристик, вимірювання, вивчення літератури та інших джерел тощо. Спеціальні методи наукових досліджень: методи збору та узагальнення інформації, аналізу, прогнозування, моделювання, програмно-цільові методи, евристичні	4			5/9	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Тема 16. Організація та проведення соціологічного дослідження</i> Понятійний апарат соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження. Генеральна та вибіркова сукупності. Методи соціологічного дослідження. Форми звітності про соціологічне дослідження	2	2/2		5/9	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
Всього	44/8	30/8		76/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; особливості професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливі проблеми, їх причини та наслідки, а також дії щодо їх подолання	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, роботи із книгами (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм), інструктажів, бесід	18/4	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - опрацювання книг із подальшим складанням тез, складанням конспекту, написанням реферату, систематизацією зведених оглядів, підготовкою зведеного конспекту	19/33
ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці	- проведення практичних занять (розповідь, пояснення, дискусія (евристична та репродуктивна), робота з книгою (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм) з використання опорних конспектів лекцій.	18/4	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - самостійне опрацювання інструкцій до виконання певних практичних робіт та підготовки до їх захисту; - опрацювання книг із подальшим складанням схем, таблиць, запис власних думок в процесі порівняння, записом висновків; - самостійна підготовка до тестування різної тематики за курсом.	19/33
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин	- проведення практичних занять з метою ознайомлення студентів із такими методами, як аналітичний, синтезу, індукції, дедукції, компаративним методом, методом комплексного аналізу, соціологічних досліджень та історичним методом з використання опорних конспектів лекцій.	19/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	19/34
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з основ наукових досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань,	19/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт;	19/34

досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення	диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.		- проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
Всього годин		74/16		76/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 2 тижня
3.	Практична робота 3. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення	5 балів /5%	До 3 тижня
4.	Практична робота 4. Етикет соціального працівника	5 балів /5%	До 4 тижня
5.	Практична робота 5. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 5 тижня
6.	Практична робота 6. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”	5 балів /5%	До 6 тижня
7.	Модульний контроль (контрольна робота)	5 балів /5%	До 7 тижня
8.	Практична робота 7. Науково-дослідна робота студентів спеціальності “Соціальне забезпечення”	7 балів /7%	До 8 тижня
9.	Практична робота 8. Науковий текст і вимоги до нього	7 балів /7%	До 9 тижня
10.	Практична робота 9. Основні види наукових досліджень студента	7 балів /7%	До 11 тижня
11.	Практична робота 10. Організація та проведення соціологічного дослідження	7 балів /7%	До 13 тижня
12.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	7 балів /7%	До 15 тижня
13.	Іспит	30 балів /30%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
<i>семестр I (осінній)</i>				
	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Практична робота 1. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Зазначено не всі поняття та відносини, наявні помилки в поданих у таблиці суб'єктах.	Подані всі необхідні поняття, проте наявні несуттєві помилки у судженнях щодо значення, позитивних, або негативних характеристиках соціального забезпечення, студент орієнтується у поданому матеріалі	Всі поняття подані, відсутні критичні зауваження щодо основних характеристик соціального забезпечення, студент орієнтується у всьому матеріалі
Практична робота 2. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, макроекономічні показники визначені невірно, їх роль у національній економіці не зазначена.	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, наприклад, плутається у деяких неосновних макроекономічних показниках, не достатньо розкриває їх значення у національній економіці	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент не завжди розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, плутається у структурі бюджету, не завжди розрізняє видатки, проте може виконати дії за зразком	Студент розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, розуміється у структурі бюджету, розрізняє видатки, проте може здійснювати розрахунки з незначними помилками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>

Практична робота 4. Етикет соціального працівника	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, проте допускає значні помилки, не може визначити складові трудового потенціалу країни	Завдання виконані з незначними помилками, студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, може визначити складові трудового потенціалу країни	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 5. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент сформував певне уявлення про те, що становить економічну рівновагу, передумови для її формування, проте, не може співставити їх з макроекономічними показниками. Плутає характерні особливості певних видів економічної політики	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає та розуміє економічну рівновагу, передумови для її формування, може співставити їх з макроекономічними показниками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 6. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно.	Студент сформував певне уявлення про те, що таке головні завдання соціальної політики держави, може визначити окремі пріоритетні цілі, проте не може виділити соціальний захист населення як складову соціальної політики держави	Завдання виконані з незначними помилками, студент виділяє головні завдання соціальної політики держави, може визначити окремі пріоритетні цілі, може виділити соціальний захист населення як складову соціальної політики держави	Всі завдання практичної роботи виконано, студент орієнтується в теоретичному матеріалі

Модульний контроль (письмова контрольна робота)	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання
Практична робота 7. Науково-дослідна робота студентів спеціальності “Соціальне забезпечення”	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не сформовано чітке уявлення про моделі соціального захисту та соціальні ризики, управління ними системою соціального захисту	Завдання виконані з незначними помилками, студент сформував чітке уявлення про моделі соціального захисту та соціальні ризики, управління ними системою соціального захисту	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 8. Науковий текст і вимоги до нього	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, у студента неповне розуміння джерел права соціального забезпечення, відсутнє розуміння функцій права соціального забезпечення, різниці між різними принципами	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, зокрема не може систематизувати джерела та принципи	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 9. Основні види наукових досліджень студента	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, визначено не всі показники рівня добробуту, не визначено соціально-економічний потенціал сім'ї. Диференціація населення за соціально-економічним потенціалом та рівнем	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає всі показники рівня добробуту, незначні неточності допускаються у визначенні соціально-економічного потенціалу сім'ї. Диференціація населення за	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі

		забезпеченості сім'ї зроблена зі значними помилками	соціально-економічним потенціалом та рівнем забезпеченості сім'ї зроблена в цілому вірно	
Практична робота 10. Організація та проведення соціологічного дослідження	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Завдання виконані із недоліками. Проаналізовані не всі види відхилення економічного статусу та його показники. Студент демонструє недостатнє знання адресного підходу у соціальному забезпеченні	Робота виконана вірно, студент орієнтується в теоретичному матеріалі, проте наявні помилки у контексті відхилення економічного статусу та його показників. Студент демонструє достатнє знання адресного підходу у соціальному забезпеченні	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано з незначними зауваженнями	Студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу

3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.1. Основні джерела

1. Гончарова С. Ю., Отенко І. П. Соціальна політика: посіб. Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. 200 с.
2. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності “Соціальна робота”: навч.метод. посіб. Київ: Слово, 2011. 248 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
4. Кривоконь Н. І. Проблеми соціальної роботи та соціальної економіки в Україні: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
5. Кузь О. М. Філософія науки : навчальний посібник Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
6. Наукова робота за темою магістерської дисертації. Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації. Частина II: конспект лекцій; укладачі Г. М. Розорінов, В. М Співак. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 83 с.
7. Основи наукових досліджень: навч. посіб. за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
8. Право соціального забезпечення: підручник; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 376 с.
9. Пушкар О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020 867 с.
10. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
11. Семигіна Т. В. Грига І. М., Шевчук О. С. Введення в соціальну роботу. Київ: Фенікс, 2001. 288 с.
12. Соціальна робота в Україні: навч. посіб.; за заг. ред. І. Д. Зверєвої, Г. М. Лактіонової. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
13. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч. посіб. Київ: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

14. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Частина 1. Вступ до спеціальності “Соціальне забезпечення”. Конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм

навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 49 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)

15. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Методичні рекомендації для практичних занять для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 29 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)

16. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Методичні вказівки щодо самостійного вивчення дисципліни для здобувачів 1 курсу освітньої програми ІІО “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форми здобуття освіти, ступеня вищої освіти “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 33 с. (протокол 6 від 4 червня 2025 р.)

6.1.3. Інші джерела

17. Svitlana I. Zapara, Alyona M. Klochko, Oleh V. Rohovenko, Nataliia V. Volchenko and Nataliia V. Klietsova, Participatory Budget as A Tool For Local Community Development in Ukraine. International Journal of Management (IJM). Volume 11. Issue 6. (June 2020). URL: http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_6/IJM_11_06_002.pdf

18. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с.

19. Волченко Н. В. Захист права людини на продовольство у міжнародному публічному праві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. № 6. С. 120 – 124. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2021/20.pdf

20. Волченко Н. В. Підготовки спеціаліста з соціального забезпечення в контексті трансформації робочого місця у XXI столітті: підходи освітньої психології. *Габітус*. 2025. № 70. С. 217-271. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2025/70-2025/41.pdf>

21. Волченко Н.В., Бондар Н.А. Політика соціального забезпечення мігрантів у контексті сталого розвитку. *Приватне та публічне право*. 2025. № 1. С. 53–58. URL: http://pp-law.in.ua/archive/1_2025/10.pdf

22. Волченко Н. В. Продовольча безпека як соціальне право: міжнародне визнання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 5. С. 294-298. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/65> URL: http://lsej.org.ua/5_2025/67.pdf

23. Волченко Н. В. Управління кліматичними ризиками через соціальне забезпечення у сільських громадах. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 3 (54). С. 174-180. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-26> URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1329/1279>

24. Волченко Н. В. Метод кейс-стаді у дослідженні продовольчої безпеки як соціального права людини. *Матеріали міжнародної наукової інтернет-конференції “Актуальні дослідження правової та історичної науки” (12-13.06.2025)*. 2025. Випуск 73. URL: https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4164

25. Volchenko N., Bondar N., Rohovenko O., Klochko M. Migration Crisis and Social Security: Challenges and Consequences. *Global Scientific Trends: Economics and Public Administration*, 3 (3), 78-94. URL: <https://gst-journal.net.ua/index.php/gst/article/view/22>

26. Бичук І. О., Червона С. П., Волченко Н. В. Соціальна мобільність у сучасному суспільстві: дослідження факторів, що впливають на підвищення чи зниження соціального статусу. *Habitus*. 2024. №60

27. Гігін О. В., Волченко Н. В., Лавренко Д. О. Конституційно-правове регулювання прав і свобод людини громадянина в Україні в умовах євроінтеграції. *Академічні візії*. 2023. № 18. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/323>

28. Дацюк Т. К., Мирошниченко В. О., Волченко Н. В. Визначення міжнародно-правового статусу біженців у сучасних воєнних реаліях (український досвід). *Академічні візії*. 2023. № 17 URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/277>

29. Дідур К. М., Дмитрюк С. П. Економічні аспекти соціального страхування населення. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 98–103

30. Журба І. О. та ін. Соціальне забезпечення в контексті вступу в ЄС: монографія / За загальною редакцією Дерій Ж. В. Київ: Видавничий дім “Кондор”, 2017. 192 с.

31. Клецова Н. В., Волченко Н. В., Курило О. М. Наукове дослідження міжнародно-правового досвіду регулювання праці трудових мігрантів у Німеччині в рамках розвитку міжнародних відносин. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 6. С. 659–663

32. Коваленко О. М., Мазник Л. В. Соціальна економіка: конспект лекцій. Київ: НУХТ, 2013. 170 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1896_88896922.pdf

33. Мельничук, Д. П., & Войналович, І. А. (2019). Соціальне забезпечення як інструмент реалізації функцій держави щодо соціальної відповідальності. *Економіка, управління та адміністрування*, (3(89), 24–29

34. Файєр О. А. Поняття професійної діяльності та її структурні елементи. *Університетські наукові записки*. 2009. № 3. С. 126–129. URL: <http://archive.nbu.gov.ua>

6.2. Додаткові джерела

35. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

36. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

37. Державної служби зайнятості. Офіційний сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>

38. Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. Офіційний сайт. URL: <https://idss.org.ua>

39. Міністерство соціальної політики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>

40. Соціальна економіка: наукове фахове видання. <https://periodicals.karazin.ua/soceconom>

6.3. Програмне забезпечення

41. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень”, на платформі Moodle, СНАУ, 2023 рік. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5570>

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК 7. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень

Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма(силабус)освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових(ОК))	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП

Соціальне забезпечення

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА

(назва)

(посада, ПІБ)

(підпис)

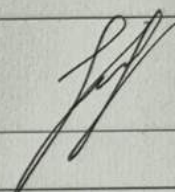
Рецензія на робочу програму (силабус) ОК 7. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень

Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма(силабус)освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових(ОК))	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП
Соціальне забезпечення
(назва)

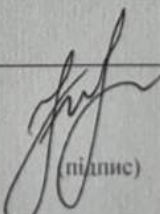
Іван Кравченко
(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА
(назва) (посада, ПІБ)

(підпис)